JULNUMMER • ÅRGÅNG 80 • NR 4
Berga i DECEMBER 2020

Borg-Skum

Kamratföreningen Vapenbrödernas tidskrift

VAPENBRÖDERNA ÄR AMFIBIEREGEMENTETS KAMRATFÖRENING

Amf biekåren 20 år

BORG-SKUM

Sommarens torka har nu ersatts av några veckors regn och rusk vilket förhoppningsvis återställer den sviktande grundvattennivå som skärrade de som ännu har egna brunnar. Tyvärr så saknas kylan till dags dato. November är en månad som sitter fast i mitt minne, i synnerhet innevarande år, då det är 60 år sedan jag ryckte in till KA1 för att genomföra min *grundutbildning*. Jag kunde inte låta bli att beskriva den dagen vilket du kan se lite längre fram i utgåvan. Det blev ju inte bara några månader utan ett helt arbetsliv.

Pandemin – förhoppningsvis har inte våra led tunnats ut av detta. Vi har genomfört våra *styrelsemöten* enligt plan och med mediet *Zoom*. Det fungerar fast man saknar dom fysiska mötena – ni vet, lite snack bakom och mellan. Det sociala livet har fått en annan dimension som nog känns besvärande för många av oss. Det viktiga är då ändå att anpassa sig för att undgå smittan. För dom som verkligen vill anpassa sig blir nog den stundande julhelgen en påfrestning. Förutom pandemin finns även andra farotecken mot vårt samhälle vilket kräver vaksamhet och även vissa förberedelser i form av *krisberedskap*.

Vi lever lite i moll men har ändå en positiv anda framåt. Vår planering av möten och traditionella evenemang inför kommande år fortgår vilket ni kommer att få ta del av i nästa nummer av B-S.

Det känns pinsamt att återigen påminna om att det är dags för Årsavgiften. Kom ihåg det

Slutligen Håll Er friska. ■

tillönskas alla Vapenbröder/systrar

PS: Glöm inte att motionera.

Red.

VAPENBRÖDERNA

www.vapenbroderna.se
vapenbroderna1899@gmail.com

Föreningens adress och tel:
Tommy Aasa
Ekoxevägen 9, 18438 Åkersberga
Tel: 076 164 29 19

Skattmästarens adress och tfn:
Kerstin Jältsäter
Överbyvägen 22 · 185 95 Vaxholm
Tel: 08-541 373 94
Mobil 073 92 28 394
jaltis48@gmail.com

Årsavgift:
200 kr
Familjemedlem 100 kr

Bankgiro:
473-0537

Swish:
12 34 35 29 28

STYRELSE

Ordförande:
Hans Granlund

1. vice ordförande/tillika klubbmästare:
Staffan Vestin

2. vice ordförande
Leif Eriksson

Veteran- och anhörigsamordnare:
Staffan Vestin

Övriga styrelseledamöter:
Marie Wall, Per Brännhammar,
Lars Inge Pettersson, Tommy Aasa,
Magnus de Jong, Jens Ribestrand,
Carl von Gerber, Lars Lindblom

Suppleanter:
Claes-Arne Sunnman,
Fredrik Sperling, Anders Joninger,
Örjan Möller, Peter Fagrell

Revisorer:
Håkan Söderlindh, Michael Moberg

Revisorssuppleant:
Christer Sandström

Vapenbrödernas Valberedning:
Göran Mattson, Anders Boman

Kontaktman för föreningsmedlemmarna
Om Du har frågor eller
förslag rörande föreningens
verksamhet m m.

Skriv eller ring till:
Per Brännhammar
V Bangatan 53 A, 195 40 Märsta
Tfn 08 591 138 88

REDAKTION

Redaktör:
Hans-Jochen Seifert
tillika ansvarig utgivare
Mobil 0708 541 385
lenjoc@telia.com

Utgivning:
Fyra nummer per år

Layout:
ANV Grafis a AB
Mobil 070 781 86 04
gunilla@anv.se

Tryckeri:
Tryckeri AB Orion

Adressändring
meddelas skattmästaren

Foto: HJS

ORDFÖRANDEN

har ordet

ORDFÖRANDEN

SYSTRAR OCH BRÖDER,

Vintermörkret har anlänt efter en ovanligt mild höst. Dock inte mildare än att **Övning AMFIBIE** som i år gick av stapeln på hösten som omväxling tack vare vädret blev en övning som testade både fysik som psyke på deltagare och övningsledning. Väl genomfört av alla inblandade.

På tal om att testa psyke och fysik så fortsätter våra politiska makthavare att testa vår flexibilitet. De flesta av oss hade nog sett fram emot att *Försvarsmakten* och i vårt fall *Marinen* skulle, som ett av tre förband, sätta upp *Älvsborgs Amfibieregemente*. Nu blev det istället ett av sex förband. Farten på den beställda tillväxten gick helt plötsligt upp betydligt. Mer om detta i min artikel om vårt *20-års jubileum* som kår men med traditioner från 1544.

Det är med tillförsikt vi nu kan säga att vårt regemente står starkt. Återigen i år har ni visat att under ovanligt påfrestande former förbandet löser ut både internationella och nationella operationer, levererat högkvalitativ värnpliktsutbildning och hanterat en löpande pandemi. Allt med väl godkänt resultat.

Tyvärr har vi i *kamratföreningen* varit tvungna att ställa årets verksamhet mot bakgrund av Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Men planeringen har gått vidare och vi planerar att komma igen så snart som situationen tillåter. Detta gällde inte minst *årsmötet* som vi efter konsultation av stadgarna valde att ställa in. Detta medför att den nuvarande styrelsen sitter kvar och inval och övriga förändringar kommer att ske först nästa år.

Samarbetet med regementet är mycket bra. Inte minst är det mycket glädjande att vi i kamratföreningen återigen har en roll i förbandets ceremonier. Vi bereds numera alltid möjlighet att både ha vår fana närvarande och exempelvis få dela ut pris till *bäste Kamrat*. Tillsammans med regementet genomför vi också sedan ett par år en *introduktionsresa* för nyanställda officerare och specialistofficerare genom vår skärgård och vår historia. Ett bra sätt att förstå både tidlös taktik och lära känna terrängen och inte minst möta äldre kamrater och lära om numera sedan länge avvecklade system och organisationsformer.

Slutligen gläder det oss lite äldre att se att **övning TORLEIF** numera är tillbaka med *baskerceremoni* på Nedre Verket på Rindö. Många generationer kustjägare och amfibiesoldater har efter fysiskt och psykiskt prövande färdighetsprov tagit ut de sista reserverna, sträckt på sig och inför kamrater, befäl och förr även anhöriga wför första gången fått ta på den gröna baskern.

Cirkeln kan sägas ha börjat sluta sig igen och sakta men säkert hittar vi våra rötter igen. Och därför skall vi med stolthet fira våra tjugo första år som amfibiekår men med anor som förband sedan 1544! ■

Väl mött under 20

Hans Granlund
Ordförande

Kamrater,

Vilket underligt år, 2020! Det var väl ingen som kunde inse vad som skulle hända när vi fick den första rapporten från Wuhan i Kina om covid 19 i slutet av 2019. Under vecka 10 fullständigt exploderade det här i Sverige. Inom styrelsen insåg vi ganska tidigt att det inte skulle gå att genomföra representantskapsmötet som planerat. Som ni alla vet flyttades mötet tills i början av oktober vilket tillslut blev ett digitalt möte med god närvaro.

Att hitta något positivt med 2020 är svårt men vår tekniska färdighet har ökat. Digitala möten samt nyttjandet av digitala enkäten är två lysande exempel på detta.

Jag tror tyvärr inte att vi kan tro att 2021 blir ett normalt år heller. Trots hoppfulla signaler om vaccin. Vi har därför beslutat att ställa in det centrala mötet som skulle hållits i april. Istället kommer de regionala mötena prioriteras. Era regionala företrädare kommer att återkomma med tidpunkt för dessa möten. Det som bland annat skall diskuteras är hur vi kan bidra med att stärka försvarsviljan samt folkförankringen.

Jag vill hälsa våra fem nya medlemsföreningar, ***Svenska CBRN-förbundet, Militärpolisbataljonens kamratförening, Umeå Garnisons Kamratförening (UGK), Kronprinsens Husarregementes Musikkår samt Helikopterkamrater i Norr,*** varmt välkomna!

I skrivande stund är det svårt att sia om det blir något nordisk möte 2021. Tanken är att det skall hållas i Finland under juni månad. Med hänsyn till pandemin genomfördes inget förberedelsemöte vilket innebär att vi inte vet så mycket om mötet. Information torde komma tidigt 2021 varvid vi kommer informera er!

Jag vill rikta ett varmt tack till er alla för ert engagerande arbete med att stödja era medlemmar där många har varit isolerade under lång tid. Ett samtal betyder ju så mycket.

Årets verksamhet

Våren 2020

- *SMKR deltog i Folk och Försvars konferens i Sälen*
- *Ett planeringsinternat genomfördes med besök i Helsingfors*
- *Tre styrelsemöten har genomförts varav två via Skype.*
- *Två samverkansmöten med Veterancentrum har genomförts varav ett digitalt.*
- *Med hänsyn till osäkerheten att kunna genomföra Representantskapsmötet på sedvanligt sätt skedde förberedelser inför ett digitalt representantskapsmöte med hjälp av en enkät som sändes till samtliga föreningar. Enkäten utvärderades under försommaren och låg till grund för det digitala mötet.*
- *Fortsatt deltagande i FM Anhörigkoncept*

Hösten 2020

- *Med anledning av att Militärregionerna har fått en förändrad roll pågår under hösten en översyn av kopplingen Värdförband – Kamratförening, där föreningarna har haft möjlighet att inkomma med förslag om förband. Detta kommer att överlämnas som förslag till HKV.*
- *I september genomfördes ett planeringsinternat då även SMKR 70-åriga tillvaro firades under enklare former.*
- *Det digitala representantskapsmötet genomfördes med god anslutning. För många säkert första gången.*
- *Tre styrelsemöten har genomförts, samtliga via den digitala plattformen Teams.*
- *Referensarbetet med FM Anhörigkoncept har avslutats och finns i SMKR webbarkiv.*

Totalt har 40 förtjänstmedaljer delats ut varav 10 i guld (därav en guldmedalj i december).

Vi har under året dekorerat två förbandschefer med *förtjänstmedalj i guld* för deras mycket fina stöd till sina kamratföreningar.
Överste Patrik Gardesten Amf1 och
överste Anders Svensson Lv 6.

Under december kommer en förbandschef ur Flygvapnet också erhålla en förtjänstmedalj i guld.

Övriga guldmedaljerna har följande kamratföreningsmedlemmar erhållit för det utomordentligt fina arbetet inom den egen förening och även till gagn för kamratföreningsrörelsen.
Christer Rapp – Göta TrängR och Kungl. Göta Trängregementes Kamratförening,
Björn Lundquist – Kamratföreningen Lapplands Jägare,
Sigvard Andersson – Kungl. Bohusläns Reg Kamratförening,
Hans Håkansson – Gotlands Regementes Kamratförening,
Bengt Brügge – Fältjägarföreningen,
Alf Eckerhall – Kungl. N Smålands Reg kamratförening i Stockholm samt avgående sekreteraren i SMKR
Jan-Olof Johansson.

Vidare förlänades *Bengt Belfrage* med vår sköld bestyckad med silverplakett för skapandet av vår marsch! Går att lyssna på vår hemsida.

Stort grattis och tack för mycket fina ins

Kommande verksamhet

Även om, som tidigare nämnts, det råder stor osäkerhet om möjligheten att genomföra någon verksamhet under delar av nästkommande år anges ändå i stort det som är planerat.

Första halvåret 2021

- *Folk och Försvars konferens i Sälen kommer att genomföras som en digital produktion under v 2. Länk till konferensen kommer att finnas på SMKR webbsida.*
- *Planeringsinternat 9–11 februari.*
- *Fyra styrelsemöten planeras.*
- *Den 29 maj Veterandagen.*
- *Nordiskt kamratföreningsmöte är planerat att genomföras den 16-19 juni.*
- *Två samverkansmöten med Veterancentrum samt möte med HKV PROD.*

Andra halvåret 2021

- *Tre styrelsemöten planeras.*
- *Regionala möten enligt regionföreträdarna.*
- *Planeringsinternat.*
- *Två samverkansmöten med Veterancentrum samt möte med HKV PROD.*
- *Om möjligt besöka lokala föreningar.*

Fortsätt med Ert stora engagemang för Era medlemmar, för Försvarsmakten och för att fortsätta utveckla **SMKR**. Vi tillsammans är Försvarsmaktens största supportergrupp, en viktig del i att hantera Vår dåtid – vårda minnen, traditioner och kultur. Vår nutid – genom medlemsvård och rekrytering att stödja vårt respektive värdförband vid olika former av evenemang. Slutligen måste vår organisation värna om Vår framtid genom att vara framtidsinriktad. Det gör vi genom att stödja värdförbandet i arbetet med rekrytering av soldater och officerare. Vidare kan vi genom ett aktivt arbete stärka försvarsvilja och folkförankring inom respektive region (hur, kommer avhandlas under höstens regionala möten). Glöm inte av, att vi med vår erfarenhet kan vara ett starkt stöd för yngre kamrater i sin utveckling inom officersyrket.

Jag vill rikta ett stort och varmt tack till *Jan-Olof Johansson* för hans fantastiska arbete som sekreterare i **SMKR**!! Jolo kommer fortsätta som webmaster ett tag till vilket känns tryggt. Samtidigt vill jag hälsa *Staffan Vestin* välkommen som ny sekreterare. ■

Avslutningsvis vill jag tacka Er för Era insatser under 2020 och samtidigt tillönska Er alla en riktig

God Jul och ett riktigt Gott Nytt

Fortsätt främja
KAMRATSKAP & SAMHÖRIGHET!!

Anders Emanuelson
Förbundsordförande SMKR

ÅK MOT SYD, NORD, ÖST ELLER VÄST, VI KÖR TILL EN SKOLRESA ELLER FRÅN DIN FEST

Förutom att köra er dagligen i tjänsten så kör vi er gärna även privat efter era önskemål.

Boka din buss:
www.westinbuss.se
08-545 424 20

WESTIN BUSS

Amf biekåren 20 år

KA1 adjö
Amfibiekår in på Arenan

SÅ LÖD BORG-SKUM RUBRIK I NR 4 ÅR 2000

Mycket och turbulent vatten har runnit under broarna sedan dess men Amfibi andan står fast vilket kan vidimeras från Kårens tjugoårsfirande. Vapenbröderna med Borg-Skum var på plats både då och nu. Vi tar oss friheten att återge en del av det som sattes på bränt den gången och givetvis framför vi våra tillrop även till det som firades den 26. Oktober 2020.

För att återkoppla till vårt historiska arv påminner vi var vi satte våra avtryck från tidig början – Försvaret av Nationens gränser ombesörjdes ursprungligen av Härén och Flottan. Inom Härén fanns en beriden del, en fotgående del och Fält/fästningsartilleri. Det är från Fästningsartilleriet utmed våra Kuster vi utvecklades till ett rent Kustartilleri, ett Artilleri som genom decennier anpassades till förändringar i Teknik och Taktik. – Ett nytt Försvarssystem med nya tidsanpassade Förbandstyper skapades. Detta firades den 26 oktober 2000 med en enkel ceremoni på Kastellet där *ställföreträdande Generalinspektören Övl S. Fagrell* förrättade ceremoni. Den gången sken inte solen vilket kommenterades av B-S – *”Gudarna grät”* och solen sken inte denna dag på Kustartilleristerna. Det var blåsigt, regnigt och småkallt, en vädersort som på den gamla tiden kallades för *”jägarväder”*. Förbandet erhöll nu också en ny huvudbonad. Grön basker. *”Mössa av, basker på”*. Som spets på ceremonien gavs en ovanlig order (personalen hade utrustats med kåsa och lite flaska med dryck): *”Flaska fram* (trumvirvel) – *Kork av* (trumvirvel) – *Häll upp* (trumvirvel) – *Amfibiekåren givakt – AMFIBIEKÅRENS skål*. Till stor överraskning stämde musikkåren nu upp i *”Vem sade Ordet”*. Trots att alla närvarande nu var både blöta och kalla kändes en samhörighetsvärme genom kroppen. För att se vidden av pågående förändring återges vi här en del av *Generalinspektörens tal:*

GENERALINSPEKTÖRENS TAL:

”…Kustartilleriet föddes 1902 ur de trupper som bemannade Fästningarna. Den då gällande kustförsvarsdoktrinen, punktförsvar av ett fåtal viktiga platser med stöd av de tunga befästningarna, genomgick under 1930- och 40-talens förändrade hotbild och militärtekniska utveckling en betydande förändring. Kustartilleriet flyttade ut mot havsbandet samtidigt som allt fler områden befästes. Rörliga Artilleriförband kompletterade dom fasta. Den under det kalla kriget förhärskande Invassionsförsvarsdoktrinen för Försvarsmakten omsattes inom Kustartilleriet till en egen Vapenslagsdoktrin. Denna föreskrev, något förenklat, sålunda; organisera, utrusta och utbilda KA-förbanden så att de kan avvärja framträngande av en Kustinvasions tätförband. Ur denna doktrin utvecklades kustartilleriets speciella kompetens – förmågan att föra uthållig avvärjningsstrid inom skärgårdsområden. På den öppna kusten svarade avdelade KA bataljoner och Spärrbataljoner för armé Fördelningarnas och Brigadernas Sjömålsbekämpningsförmåga inom ramen för deras avvärjningsstrid...

…Jag nöjer mig med att erinra om de Starka Bataljonerna

Spärrbataljonerna Luleå, Holmsund, Hemsö, Sundsvall, Gävle,Roten, Arholma, Söderarm, Korsö, Ornö, Mellsten, Askö, Bråviken. Trelge, Bunge, Torhamn, Kungsholmen, Karlshamn. Ystad, Trelleborg, Helsingborg, Göteborg, Björkö och Lyskil.

1., 2., 3., 4., 5., och 6. Rörliga Spärrbataljonerna

1., 2., och 3. Kustartilleribataljonerna

Till detta kommer de många min- och ubåtsskyddsförbanden.
I sanning en imponerande Förbandsmassa! Varhelst längs vår Kust skulle vi kunna ta upp kampen mot en Kustinvaderandes Tätförband.
Härtill kommer självklart Amfibieförbanden..

Sålunda ett axplock ur ett tal i avsikt att belysa vårt historiska arv. För att återknyta till den dagens händelser så fortsatte festligheterna på Militärrestaurangen med stor middag och dans intill sena natten. Självklart så deltog Vapenbröderna. Tyvärr så medförde övergången till Amfibiekår att nästan 200 medlemmar lämnade Brödraskaran. Det var huvudsakligen tidigare vpl artillerister som inte förstod den nya tiden. Men trots detta så lever Vapenbröderna men saknar alltför många tidigare kamrater i leden. »

Amf biekåren 20 år

Här en bild från ceremonin på Amf1.

Övrigt befäl och besökare.

Amf 1, Berga den 26 oktober 2020

Undertecknad och vår *Vice ordförande Staffan* anslöt tidigt innan 20-årsceremonien skulle ta sin början. Vädret var inte direkt strålande utan ett tjockt molntäcke med underhängande lätta dimmoln avhöll solen från att värma våra lekamen men temperaturen gjorde utelivet uthärdligt. I god tid började så chefer på olika nivåer att strömma till och så småningom kom även truppen gåendes. Samtidigt urlastade dragonmusikkåren och började förbereda spel. Fanorna kom på plats. *Regementschefen* med kontrollerande blick fanns tillstädes. Fanvakten marscherade samlades. Musiken spelade alltmedan all trupp som fanns hemmavid ställde upp. Övrig på förbandet tjänstgörande befäl samlades och ställde upp. Allt klart kl K, *ställföreträdande marinchef Gen P Ohlsson* har anlänt. Här vill jag inskjuta att en liknade ceremoni avhölls samtidigt i Göteborg – Amf 4, om jag skall vara modig, som där leddes av *Öv H Granlund*.

Som brukligt startade allt med förbandets avlämning till chefen, fanmarsch och så chefens tal. Generalens visitation och anförande. Återigen excellerade musikkåren med att på ett taktfast vis framföra förbandets marsch *”Gardes-kamrater”*. Att känna truppens närvaro vid sådana här tillfällen ger en känsla av värme och trygghet dessutom utstrålas en framtidstro och vilja. ■

Red

Ställföreträdande Marinchef Gen. P Ohlsson.

Fanvaktens inmarsch.

Genomgång av övningsplan.

Forts sid 8

Forts fr sid 7

Fanmarsch.

Amf biekåren 20 år

Klart för chefens anförande.

Amf biekåren 20 år

FÖRBANDSCHEFENS TAL:

Idag för exakt 20 år sedan, den 26 oktober år 2000, *bildades Amfibiekåren och Kustartilleriet lades ned. Det var en dag som var fylld av vemod och tvivel men samtidigt en dag med framåtanda, ambitioner och nyfikenhet – nu skulle ett truppslag gå i graven men samtidigt skulle ett nytt truppslag bildas!*

I försvarsbeslut 2000, som presenterades under sommaren samma år, beslutades att kustartilleriregementena KA1 i Waxholm och KA 4 i Göteborg var lämpliga platser ur ett militärgeografiskt och strategiskt perspektiv att fortsätta utbilda krigsförband på. I samma försvarsbeslut beslutades att kustartilleriet skulle avvecklas i dess dåvarande form och kvarvarande förband skulle ges en annan inriktning. Regeringen ansåg att förbanden skulle benämnas amfibieregemente och att vapenslaget kustartilleriet skulle ändras till amfib kåren. Genom detta uppstod Amfibiekåren med Waxholms Amfibieregemente Amf 1 och Älvsborgs Amfi regemente Amf 4.

Denna dag, den 26 oktober för 20 år sedan, genomfördes en parallell ceremoni på Kastellet utanför Waxholm och på Älvsborgs Nya fästning i Göta Älv där dessa två Amfibieregementen namngavs och Amfibiekåre bildades.

Idag genomför vi ånyo två parallella ceremonier och vi manifesterar att Amfibieförbanden lämnar tonåren och går in i vuxenvärlden! Nu äntligen får Amfibieförbanden handla på systembolaget

Bara fyra år senare, år 2004, kom dock nästa förändring och som ett resultat av försvarsbeslut -04 blev endast ett Amfibieregemente kvar vilket fick just namnet Amfibieregementet (i singularis) Amf 1 med huvudlokal - ring på Berga. Idag inser vi också hur viktigt det var att Amf 1 fick behålla sin närvaro i Göteborg med produktionsansvar för 17:e och 132:a.

Att ofta reflektera över den historiska utvecklingen vårt truppslag gått igenom och fundera över vilka händelser, vilken säkerhetspolitisk utveckling och hur den tekniska utvecklingen förändrat våra förband gör oss bättre lämpade att forma vår amfibiska framtid.

Under slutet av 1900-talet och början på 2000-talet kallades Östersjön för fredens hav och att det åter igen skulle kunna uppstå kriser och militära konflikter i vårt närområde bedömdes som helt orealistiskt.

Denna utveckling och dessa bedömningar gjorde att det ansågs både relevant och rätt att avveckla vårt lands krishanteringsförmåga, både den militära och den civila förmågan att motstå kriser och väpnade angrepp. Kustartilleriets många fasta förband som försvarade den svenska kustlinjen avvecklades och ersattes med några få rörliga enheter som skulle stå för närvaron. Med sin rörlighet skulle man undvika en eventuell förbekämpning och förbanden skulle kunna i en efterhandssituation påverka en motståndare som trängde fram mot vårt fastland.

Dessa förband utvecklades och tränades för att kunna försvara Sveriges intresse utomlands, i konflikter som indirekt påverkade vår demokrati, fred och frihet. Dessa förband tjänade på sina olika sätt Sverige, Försvarsmakten och Marinen men nu står nya tider för dörren.

Nu står vi här, år 2020, med ett förändrat och tyvärr försämrat säkerhetsläge i vår omvärld. Även vårt omedelbara närområde präglas av en i många stycken icke-demokratisk utveckling, ett Ryssland vi inte vet var det är på väg och där den militära aktiviteten i och runt Östersjön är på en nivå vi inte sett sedan kalla kriget under förra århundrandet.

Denna utveckling har bidragit till att många länder, även Sverige, återigen fokuserat på sin nationella krishanteringsförmåga och vi har med stor kraft börjat bygga upp vårt lands totalförsvar.

Framtiden kommer att innebära förändringar i Försvarsmaktens dimensionerande förmågor, i vår materiel liksom i hur vi personalförsörjer våra förband.

För våra amfibiska förband kommer framtiden med stor sannolikhet innebära tillväxt i såväl antal krigsförband som i antal regementen. Framtiden kommer också innebära en förmågeutveckling där vi vässar våra förmågor och vår taktik för att kunna bekämpa dagens och morgondagens motståndare.

Staffan på plats. Fanorna fr v Vapenbrödernas, Nationsflaggan, Bataljonsfanan

Generalens tal till Amfibiekåren.

Framtiden ska inte längre ägas av vår motståndare, framtiden ska ägas av oss!

Forts sid 10

Forts fr sid 9

Foton: Mikael Eklund

Amf biekåren 20 år men Kustförsvar sedan 1544

KLOCKAN 09.00, DEN 26 OKTOBER I ÅR FIRADES PÅ Berga och i Göteborg tjugoårsdagen av inrättandet av amfibiekåren. Man kan med ett kort perspektiv därför tycka att Amfibiekåren, dagens *”marinkår”* är en ung företeelse jämfört med andra *”kårer”*. Exempelvis den holländska (grundad1665), den brittiska (grundad 1664) eller för den delen den amerikanska (grundad 1775).

Det är därför viktigt att vi minns våra rötter. KA1 kan utan att skämmas härleda sina rötter till 1544 när *Gustav Vasa* beordrar ut skyttar att kontinuerligt bemanna blockhuset på vaxholmen som riksdagen precis har tagit beslut om att befästa permanent. Där blev i olika skepnader våra företrädare kvar intill dess att kustartilleriet skapades 1902 för att i omgångar först flytta in kasernerna på Rindö under andra världskriget och i modern tid till Berga.

Men det har varit branta kast tidigare i Kustartilleriets och amfibiekårens historia. Under andra världskriget bildades genom avknoppning från KA1 och KA2 ytterligare tre regementen inom loppet av lite drygt två år. KA3 på Gotland, KA4 i Göteborg och KA4H i Härnösand. Det senare omorganiserades efter kriget till KA5. Kustartilleriet gick från försvar av flottans baseringsområden under mellankrigstiden till ett nära heltäckande kustinvasionsförsvar under kalla kriget inom loppet av en officersgeneration. Den organisationen varade tills att det kalla kriget ebbade ut för drygt tjugofem år sedan.

Men säg den lycka som varar. I stegvisa försvarsbeslutet beslutades om att avveckla KA5 (1998), KA2 och KA3 (2000) och att ombilda de två kvarvarande regementena KA1 och KA4 till amfibieregementen. Detta var en traumatisk period och vi miste många kamrater och mycket kompetens men även denna gång övervanns motgångar och uppgifterna fortsatte att lösas.

Redan 2004 var det återigen dags att lägga ned *Älvsborgs Amfibieregemente.* Sexton år senare är det så dags att återuppräta förbandet. Det sker denna gång precis som det gjordes förra gången. Genom att ett detachement från ett befintligt förband expanderas kraftigt under kort tid. Förra gången var det ett detachement från Karlskrona som mellan 1926 efter indragande av *Kungliga Älvsborgs Artillerikår* och fram till 1939 hade uppgiften *”...att hålla krutet torrt och rosten borta från kanoner och minor i Älvsborgs fästning.”* Ur detta detachement organiserade under brinnande krig och mobilisering KA4.

Idag sker det genom att dagens två kompaniförband från Amf 1 men grupperade i Göteborg sedan 2005 får utgöra stommen till ett modernt Amf 4, version 2.0. Dom har för att travestera sina föregångare, *”hållit krutet torrt och rosten borta”*. Men dom har åstadkommit mer än så. Båda kompanierna har varit en del av de operativa förbanden med anställda soldater och har ett stort antal nationella och internationella operationer bakom sig. Det är tryggt att fortsätta bygget på deras erfarenheter.

Parallellt med det framväxande fasta försvaret höll Sverige sig med en dedikerad skärgårdsflotta mellan 1721 och 1823. Den bildades som ett direkt svar på rysshärjningarna av den svenska kusten och skärgårdarna i samband med fredsförhandlingarna 1718-21. Först som en del av Stockholmseskadern för att senare expandera och flyttas fram till Sveaborgsfästning och överföras till Armén. Eskadrar fanns även i Skåne och på västkusten. Skärgårdsflottan avvecklades och bildade tillsammans med örlogsflottan den Kungliga flottan. Här hittar vi våra rötter till dagens rörliga skärgårdstaktik.

Alla dessa turer har format dagens Amfibiekår. Ett regemente skall snart bli två och vi önskar våra kamrater i Göteborg lycka till när dom i sinom tid lämnar *”Guds eget regemente”* och intar sina rättmätiga platser hos *”Västkustens styrka och stolthet”*. ■

Lycka till och välkomna tillbak

Hans Granlund Ordförande

Förhandsinformation om en ny besöksattraktion i Falun till er som arrangerar turistresor till Dalarna

Den 18–19 juni 2021

arrangerar vi en ny kulturattraktion i Falun.
Vi tror att **DALA TAPTO** kan ge era resenärer och gäster en ny upplevelse när Dalarna är som vackrast. **DALA TAPTO** blir en färgstark musikalisk och visuell uppvisning för era gäster. En bussresa till **DALA TAPTO** kan förstås kombineras med traditionella besöksmål som Falu Koppargruva och Carl Larssongården i Sundborn.

När ni planerar ert reseutbud för 2021 – varför inte lägga en ny attraktion till de traditionella!

DALA TAPTO 2021

Militärmusikfest med show för hela familjen på klassiska Dalregementets kaserngård i Falun

Dala Tapto går av stapeln med tre färg- och musiksprakande shower för hela familjen på Dalregementets kaserngård i Falun fredag–lördag den 18–19 juni 2021. Showtime är fredag den 18 juni 2021 kl 19.00. Lördag den 19 juni kl 15.00 och kl 1900. Showen pågår ca 2 timmar.

Praktiska informationer

På fd regementsområdet finns goda möjligheter till måltider. *"Dalasalen"* erbjuder lunch, middag och fikamöjligheter i klassisk miljö. Vi kan erbjuda ett festligt paket med mat och show.

Bra parkeringsmöjligheter för buss finns på regementsområdet som ligger nära E16.

Vill du veta mer om **DALA TAPTO 2021** och möjligheterna för dig som researrangör. Kontakta oss på dala.tapto@gmail.com

Biljett- och bokningsinformation

- Bokning och förfrågningar via dala.tapto@gmail.com
- Ordinarie priser är 250/225/200:- st.
  Ni har rabatt enligt nästa rad.
- 1–14 biljetter 230:- st, 15-30 biljetter 205:- st,
  31 eller fler biljetter 185 - st.
- Bokningsavgift 20:-/biljett, som dras från inköpspriset, men ej återbetalas vid eventuell avbeställning.

Läs mer på Facebook eller www.dalatattoo.se

SWECON I 03 medaljceremoni vid Amfibieregemente

Foto: Majhan

*Amfibieregementets ansvar var uppsättande av förband **SWECON I 03**, vars personal medaljerades för sina insatser fredagen den 21 augusti. Berga slott utgjorde skådeplatsen för denna värdiga ceremoni, där inga mindre än **Överbefälhavaren, general Mikael Bydén** tillsammans med **försvarsminister Peter Hultqvist** och **ställföreträdande marinchefen, brigadgeneral Peder Ohlson** stod för tal likväl som medaljering.*

Berga slott den 21 augusti klockan 10.45. Till storslagna toner framförda av Arméns musikkår ställer den svenska kontingenten upp, anförda av kontingentschefen, *Mj Emir Kadric*. I bakgrunden gnistrar Hårsfjärden i all sin prakt och inramningen av medaljceremonin är i sin enkelhet både stämningsfull och värdig. Den pågående pandemin gör sig påmind genom det begränsade antalet gäster som för dagen uppgår till ett 20-tal.

Klockan slår 11.00 och in marscherar *Överbefälhavare general Mikael Bydén* tillsammans med *försvarsminister Peter Hultqvist* och *ställföreträdande marinchefen, brigadgeneral Peder Ohlson*. Ceremonin inleds med en sedvanlig fanparad, följt av överbefälhavarens inspektion av musikkår, fanvakt och den svenska kontingenten.

Efter den inledande akten är statsrådet först ut i skaran bland talare. Med allvarsamt tonläge beskriver försvarsministern den säkerhetspolitiska situation som råder i Europa. Statsrådet tecknar en problematisk bild av säkerhetsläget, där avstamp tas i den ryska interventionen i *Georgien 2008*, för att via *Krim* och *östra Ukraina* fortsätta till den instabila situation som råder i *Syrien* och *Irak*. Statsrådet nämner också den pågående situationen i *Belarus* och den generellt negativa demokratiutvecklingen som pågår i Europa och dess omedelbara närhet. Statsrådet avslutar sitt anförande med att slå fast att *Daesh* är militärt besegrade, men att Sveriges kamp för fortsatt stabilitet i vårat närområde på intet sätt är över.

Näste talare är *Överbefälhavaren;* han uppehåller sig en kort stund kring den rådande pandemi som inte bara påverkat själva insatsen, utan även den faktiska medaljceremonin. *(fotnot: inga anhöriga eller kamratföreningar tilläts delta vid ceremonin).* Kort därefter övergår *ÖB* till att målande beskriva den stokastiska situation som påverkat genomförandet av insatsen, så till den milda grad att den i förväg fått avbrytas i väntan på nytt beslut från regeringen.

Sist i skaran av talare är ställföreträdande *marinchefen* som i likhet med *Överbefälhavaren* och statsrådet riktar välförtjänt beröm till förbandet. Även brigadgeneralen uppehåller sig kring hur covid-19 och det sköra säkerhetsläget påverkat insatsens genomförande innan talen slutligen övergår till medaljering.

Kl 11.42 beordrar överbefälhavaren fanvakten att avmarschera och ceremonin är därmed förrättad. Efter medaljceremonin gavs en mottagning vid *Berga slott* där förbandets soldater och officerare tillsammans med särskilt inbjudna gäster fick avnjuta en bättre lunch. ■

Andreas Holmberg

DEN SVENSKA IRAK-INSATSEN

De svensk-irakiska förbindelserna går långt tillbaka i tiden och nära två procent av Sveriges befolkning har sina rötter i Irak. Historiskt har Irak utgjort en av Sveriges största exportmarknader men de senaste årens konflikter med Daesh har påverkat handelsutbytet negativt.

Sedan 2015 deltar Sverige i den militära kampen mot Daesh genom ett styrkebidrag på ca 70 personer. Den svenska styrkan ingår i en multinationell koalition, ledd av USA och dess uppgifter har i huvudsak utgjorts av utbildning av irakiska förband inom bl a folkrätt, sjukvård, strid i bebyggelse och counter IED.

(Källa: Regeringen.se; Försvarsmakten.se)

Det har varit Bataljonchefsbyte

Överstelöjtnant Christofer Lennings, Chef Amfibiebataljon/2.amfibiebataljon

Tillväxt och ett nytt regemente i Göteborg. Samtidigt åtstramad ekonomi i Försvarsmakten och en världsomspännande pandemi. Personalplanering för att säkerställa kompetenser på båda kusterna och planering för en stundande markinsats i Mali. Detta parallellt med den beredskap och de stående uppgifter Amfibi - bataljonen löser över tid.

Foton: ViPe

Ceremoni efter genomförd övning Amfibie. Övningen är en av tre delar som krävs för att få bära det eftertraktade utbildningstecknet Amfibie. Av 132 startande var det 126 deltagare som gick i mål under höstens genomförande. Övningen genomfördes tillsammans med amfibiebata - jonen i Göteborg och framför bataljonsfanan står båda amfibiebataljons heferna, överstelöjtnant Christofer Lennings samt överstelöjtnant Andreas Holmberg.

Som de flesta känner till, så finns det inga tråkiga veckor när man tjänstgör i amfibiebataljonen, konstaterar *överstelöjtnant Lennings* och ler. Jag har troligtvis ett av de bästa jobben i Försvarsmakten och jag känner mig priviligierad som får leda, vidmakthålla och utveckla Amfibiebataljonen, tillsammans med alla högt motiverade amfibiesoldater och officerare. Det är även med ett stort mått av ödmjukhet, stolthet och motivation, som jag tar mig an uppgiften att förvalta det som mina företrädare har byggt upp i decennier. Till min hjälp har jag även en mycket duglig bataljonsledning bestående av *major Fredrik Nilsson (ställföreträdande bataljonchef), major Andreas Bergh (stabschef)* samt *bataljonsförvaltare Andreas Fokas.*

Efter sommaren tillträdde *överstelöjtnant Lennings* som *chef för Amfibiebataljonen,* där huvuddelen av Amfibieregementets GSS/K (ca 350 kontinuerligt tjänstgörande anställda soldater) arbetar tillvardags. *Lennings* är tillika *chef 2.amfibiebataljonen,* som är krigsförbandet. Bataljonen, när den är på krigsfot, består av 1173 officerare och soldater och är ständigt högaktuell både nationellt och internationellt på grund av dess mångsidighet och slagkraftighet.

En fientlig landstigning hejdas under övning Amfibie.

Vi är unika på det sätt att vi gör oss bäst i skärgårdsmiljö, men samtidigt kan användas som ombordbaserad *”landing force”* inom ram för en multinationell amfibieoperation, eller som kvalificerat markförband på internationella insatser. Vi kan med mycket kort om tid lösa uppgifter i hela konfliktskalan, och vi strävar hela tiden efter att uppfylla Amfibiekårens motto, *Semper Opus Solve,* vilket betyder att vi alltid löser uppgiften. 2018 hade vi bemanningsansvar för Mali08 och 2022 är det dags igen, då vi bemannar Mali16 med mig som *kontingentschef.*

Lennings upplever att engagemanget för Mali16 är stort inom bataljonen, men betonar vikten av att det måste råda en balans mellan de uppgifter bataljonen löser internationellt och de som åligger bataljonen att lösa nationellt.

Det ställer höga krav på oss att prioritera resurser och ambitioner på ett klokt sätt, som harmoniserar med högre chefers förväntningar.

Närmast innan nuvarande befattning har *överstelöjtnant Lennings* studerat på Högre Officersprogrammet (HOP) vid Försvarshögskolan, med ett års efterföljande studier vid US Naval War College, i Newport, USA. Ett år han beskriver som väldigt utvecklande, både på ett personligt och yrkesmässigt plan. *Lennings* två barn studerade i amerikansk skola under samma tid och numera råder en salig blandning av engelska och svenska hemma vid matbordet.

Den första tiden som bataljonschef har präglats av många osäkerheter kopplat till ekonomi och försenad försvarsproposition, men Lennings ser på framtiden med tillförsikt.

Vi har just nu en hög omsättning på personal, begränsade möjligheter till nyanställning och en reducerad ekonomi. Det innebär att våra officerare får möjligheten att ta ett större ansvar än de är vana vid, likväl som att vi behöver finna synergier tillsammans med amfibiedelarna i Göteborg och övriga marina förband. Jag tror att det är utvecklande både för organisationen och individen. Vi ser även fram emot Amfibiekårens tillväxt, samt den kommande implementeringen av nästa generations amfibieförband, Amfibiebataljon 2030. Vår viktigaste tillgång är förbandsandan och vårt farligaste vapen är amfibiesoldaten. Genom att vårda detta, säkerställer vi de bästa förutsättningarna att hantera framtidens utmaningar och möjligheter.■

Övning Amfibie – Milstolpen

«BÄSTA PATRULL»

Amfibieregementets årliga prestationsövning gick i år av stapeln under vecka 43. Övningen är en gammal tradition och är den största milstolpen på vägen mot det hedervärda och erkända utbildningstecknet Torleif. Övning Amfibie är tillsammans med godkänd stridshinderbana och snabbmarschkrav för att titulera sig Amfibiesoldat

Under normala omständigheter så genomförs övningen under våren och sammanfaller med slutskedet av värnplikten för inneliggande kull. Anställd personal som av olika orsaker inte genomfört övningen erbjuds också möjligheten att delta.

I och med covid-19 så led Stockholmregionens sjukvård av ett högt patienttryck vilket gjorde att övningen flyttades fram i syfte att undvika överbelastning hos sjukvården då skador och sjukdomsfall inte är helt ovanliga under övningen. Detta gjorde även att en stor del av värnplikten 19/20 inte fick möjlighet att genomföra övningen, förutom de som erbjöds anställning som yrkessoldater efter avslutad värnplikt.

Efter drygt tio mil till fots med tung packning och nästintill ingen sömn under fem dygn står nu ett hundratal soldater uppställda blickandes ut över Hårsfjärden. Solens strålar värmer efter en vecka av regn och soldaterna kan nu slappna av en aning i väntan på Bataljonschefen.

För dem som klarat samtliga amfibiekrav väntar nu utdelning av utbildningstecken som kommer pryda soldaternas högra axel, och de kan därmed titulera sig amfibiesoldater.

Nedan följer ett par frågor till några av deltagarna ur övningens *”Bästa patrull”* som i dagsläget tjänstgör på 204.e Amfibieskyttekompaniet.

Vad var ert bästa, samt sämsta minne under övningen?

– Det bästa minnet var när vi marscherade in genom grindarna till regementet och välkomnades av våra kollegor med applåder och marschaller som lös upp den sista marschsträckan.

– Det sämsta minnet var dygn två, midnatt, det hade regnat hela kvällen. Regnstället var dyngsurt, jag var genomblöt av svett och jag kände hur kylan och blåsten hade trängt in hela vägen i märgen. Vi satt på våra packningar i det bäcksvarta mörkret och inväntade ny uppgift från gruppchefen. Vi gjorde vårt bästa för att hålla stridsvärdet högt genom att byta strumpor, men de var redan blöta innan man ens hade fått på sig dem.

Har ni något särskilt roligt eller oväntat minne ifrån övningen?

– Under vissa marschpass så bevittnade man märkliga syner som såhär i efterhand måste ha varit hallucinationer. Som till exempel soldater som verkade framrycka baklänges längs med vägen, samt diverse roliga figurer och djur som kunde dyka upp i terrängen eller springa mellan benen på en helt plötsligt.

Två soldater som tidigare har genomfört övningen och i dagsläget tjänstgör som gruppchefer på 204:e Amfibieskyttekomp deltog som biträdande övningsledare och berättar följande:

”Det är alltid intressant att se övningen från andra sidan och minnas tillbaka hur det kändes att vara i en deltagares kängor. Det var en värdig övning och en bra avslutning för dem som behövde genomföra övningen. Samtliga moment kunde genomföras på ett korrekt och säkert sätt trots rådande pandemi.”

”Det är viktigt att hålla traditioner som övning amfibie vid liv, det är en av de saker som bygger förbandsanda och upprätthåller stoltheten i att vara amfibiesoldat.”

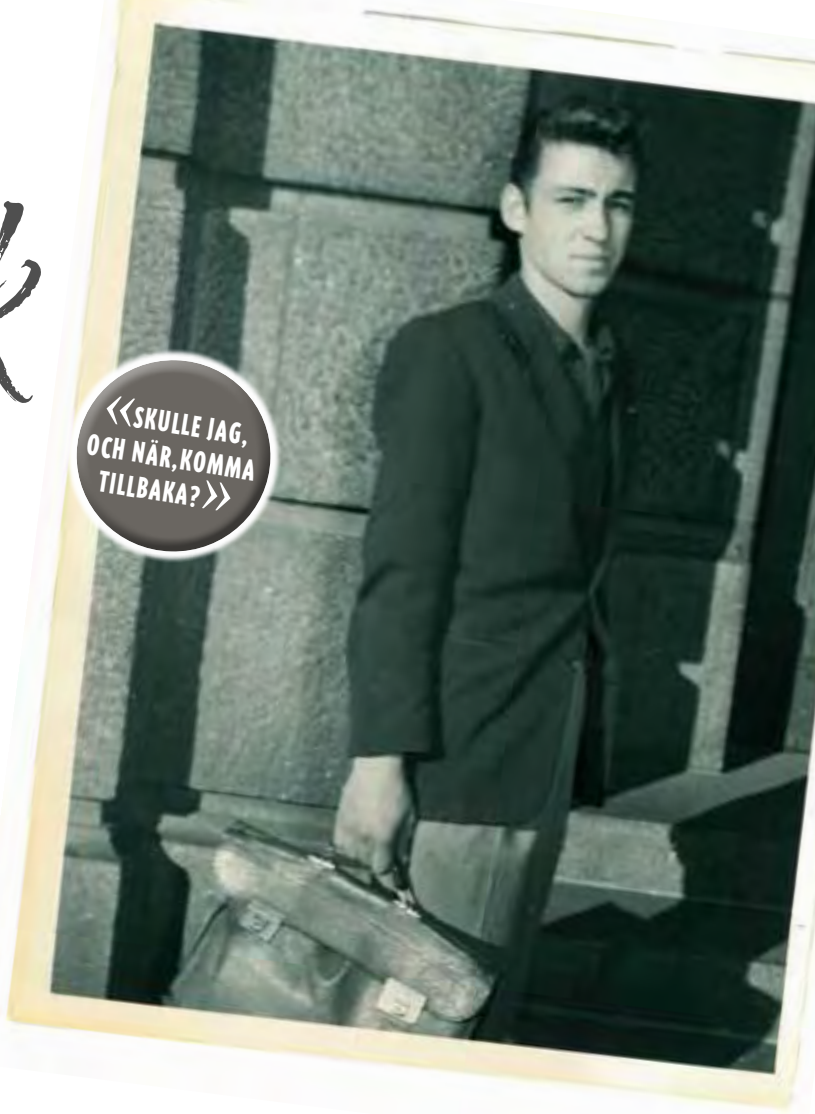
”Vi är stolta över soldaternas prestationer, framförallt våra egna gruppmedlemmar som genomförde övningen med bravur.”

Vi tackar för oss och hoppas att vi har gett er en liten inblick i Övning Amfibie ■

Erik Siljeholm
Victor Rosengren
Edvin Heilborn
Zeb Engde
204. Amfibieskyttekompaniet

Text & foto: Victor Persson, Försvarsmakten

Återblick

Det är början av november 1960. Den första måndagen, har slutat på jobbet, går upp tidigt för att hinna med buss 21 kl 07.00. Har väskan, en liten bag, packad med toalettartiklar och lite rena underkläder. Har lite svårt att få ner frukosten – nervös såklart. Skall vara på Jarlaplan i Stockholm senast kl 10.00. *Glöm inte inryckningsordern.* Lämnar hemmet 06.40 – *Skulle jag, och när, komma tillbaka?* Känslorna svallar och hålls tillbaka för att koncentrera sig på nuet. Pappa är stolt och mor tveksam – Sonen är på väg in i vuxenlivet på riktigt, han ska rycka in till det militära. Det är en kall och blåsig dag med några solglimtar när jag vid 08.00-tiden kliver av bussen på Norra Bantorget och börjar fotvandra mot inställelseplatsen. *Vad väntar?*

Jarlaplan var på den tiden en obebyggd plan som start- och slutpunkt för olika nordostgående bussar. Anlände där i god tid före avgång. Vaxholmsbuss (gul sådan) stod inne och där fanns uniformsklädd herre i båtmössa, långrock och ridstövlar. Han hade röda kragmattor med några stjärnor på – minns inte längre om det var en eller två sådana. Jag var inte särskilt kaxig när jag lämnade fram mitt papper och frågade om jag var på rätt ställe. Uniformsfiguren hälsade vänligt välkommen och inbjöd att kliva ombord. Bra att vara tidig, satt mig givetvis längst bak för att ha koll på andra som klev på. Bussen fylldes i god tid och vi kom iväg lite före sluttiden. På väg mot Vaxholm. Hade aldrig varit där. Vi skramlade fram på dålig och slingrig väg – rena ödemarken. Det var ganska tyst i bussen under resan för alla tycktes vara upptagna med sina egna tankar. Slutligen stannade vi på en plan vid vattnet och uniformsmannen talade om för oss att vi var framme och nu skulle åka färja till *Rindö*. Kändes spännande. Snart framme. Kom fram till ett hus med affär och post, omedelbart därefter högersväng, tvärstopp – vi var framme. Framför oss, vi var ca 40 personer, stod två stora byggnader som tydligen skulle bli vårt hem framöver – *Kasern 1 o 2*. Nu kom ett antal befäl med namnlistor och ropade upp oss. Slut med vänlig ton. Kort och högt. Vi föstes samman i olika hopar och leddes mot den ena Kasernen. Några gick längre åt höger och försvann in i ett hål i berget. Nu började livet i det militära. Inte helt smärtfritt men så småningom tilltalande vilket jag har beskrivit i andra sammanhang.

Det är nu 60 år sedan!

Uniformsfiguren var *Thor-Arne Svensson*. Jag som var gruppbefälsuttagen (solis) hamnade på *andra Batteriet* vars chef hette *Fredriksson* – minns honom mycket väl, som en sympatisk människa. Vår *Plutonchef Fk B Noren*, *instruktörer Flgj Linner, Serg Klockare* och *öfu Karlsson*. Den sistnämnde kallades för elaka Kalle. Det var ju inte här jag villa vara. Jag hade ansökt om att bli *Kustjägare* – vilket jag efter några samtal med *Batterichefen* beviljades.

Ja, kära läsare, resten av min tid i vapnet känner Ni nog till och behöver inte relateras till här.

Fastän det nu är 22 år sedan jag avgick ur aktiv tjänst så finns känslan av tillhörighet kvar. ■

Redaktören

Ett sund ska korsas.

BASKER ceremoni

Bra med stöd som kan användas även vid upprättandet av bivack.

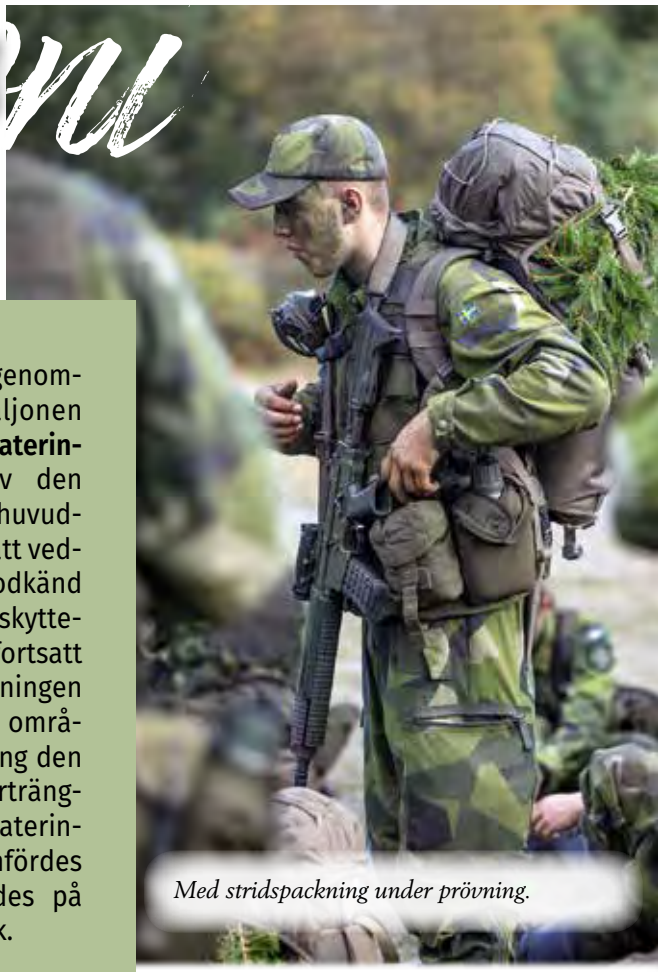

Viktigt med kroppsvård bl a byt fotbeklädnad rfter typ vadning eller lång marsch.

I början av oktober genomförde Utbildningsbataljonen övning **Thorleif** och **Soldaterinran** samt utdelning av den **gröna Baskern**. Den huvudbonaden är ett bevis på att vederbörande har blivit godkänd i utbildning till Amf bieskyttesoldat och får delta i fortsatt fördjupad utbildning. Övningen genomfördes i Vaxholms området med kraftsamling kring den strategiska farvattensförträngningen *"Oxdjupet"*. Soldaterinran med Korum genomfördes i Nedre Verket – Således på Vapenslagshistorisk mark.

B-S hade inte möjlighet att delta, närvara under övningen, vilket vi beklagar, men vi var på plats vid **Baskerceremonin** och **Soldaterinran** – sobert och mycket väl genomförda moment. Vi kan dock med några Fotograf er från övningen påvisa att det inte var någon lek som bedrevs. Soldaternas ansiktsuttryck var ett tydligt bevis på detta. Kamrater njut av bilderna.

Red.

Med stridspackning under prövning.

Baskrar förberedda.

Samling utanför Torpedbatteriet inför Baskerceremonin.

Musikkår, med coronnasäkra avstånd och luckor, återigen med elan och pampigt spel genom hela ceremonin.

Bataljonchefens, Mj H Näslund, tal till sin trupp. Därefter fick truppen även en Historisk inblick framförd av Vapenbroder A Joninger.

Bataljonens fana i täten.

Tre stridsbåtar genomför ankörning med Plutonernas igenkänningsflaggor

BASKER ceremoni

Baskern utdelad och måste självklart rättas till.

Där satt den, glada miner trots genomlidna strapatser.

Ett litet leende mot fotografen hinns med.

Forts sid 18

Forts fr sid 17

Soldaterinran och Korum. Stämningsfullt.

BASKER ceremoni

Efter att ny huvudbonad påtagits, blev det lite tilltugg och dryck som tydligt lättade upp samt intåg till Nedre Verket.

Förbandschefen,Öv P Gardesten, med sekreterare efter genomförd Ceremoni.

Avlidna medlemmar

Vi tackar för deras trohet och behåller dem i vårt minne

Christer Björklund, SORUNDA
Sten Adolf Nilsson, BROMMA
Bertil Nordström, STOCKHOLM
Per-Göran Traung, STOCKHOLM

Nya medlemmar

Vi hälsar dig välkommen i kamratkretsen

Fredrik Fridlund, NORRKÖPING
Roger Klasson, SALA
Sven-Erik Meyerson, ENKÖPING
Jonas Nyberg, STUREFORS
Theodor Schaper Lindberg, GÖTEBORG

SKÄRGÅRDS DOKTORN

Det har inlämnats en liten sann betraktelse ur livet på den "gamla" tiden. En lättsam berättelse över en person med stor Karisma och som hade sin verksamhet på KA1 i många år. Skribenten önskar vara anonym varför det saknas både bild och namn – B-S har inte kunnat kontrollera sanningshalten men med personlig kännedom om både Skribenten och Objektet (Dr) så är detta en "femetta".

Red

Jag ska berätta en historia om den riktige skärgårdsdoktorn, inte den lite mindre barske och kanske mer älskvärde *Dr Axel Holtman* från den omtyckta TV-serien, utan originalet. Befälens favorit och simulanternas skräck och fasa, butazolidinkungen.

Det hela utspelar sig för cirkus trettio år sedan, en lördag efter skyttetävling på Myttinge i vårsolens sken. Solen sken som bekant alltid på Kustartillerister, okänt hur det är med amfibiesoldater – de är ju mer som ortodoxa lutheraner och trivs bäst när det är jävligt...

Nåväl, jag hade dragit på mig en envis förkylning, svettfrossa, hosta och slemklumpar hade gjort min tillvaro något mindre angenäm under några veckor. Så på färjan (13.10 från Rindö) nämnde jag detta för vår käre regementsläkare. Han förklarade myndigt (han talade alltid myndigt i kraft av kunskap såväl som fysionoma) att det skulle han råda bot på. Lätt som en plätt! Jag ringer in ett recept, så går du till apoteket när vi är i Vaxholm. Men var försiktig, det är ingen medicin för pingstpastorer.

Nu till en kort utvikning, hur gör läkare när de ringer in ett recept? När de skriver ut ett (ja, det gjorde man på den tiden) så använder de ett hemligt skriftspråk. Ett skrivsätt som får antik sanskrit att framstå som helt läsbar. Nuförtiden går det via datorn, men jag tror att de har en app som omvandlar skrivtecknen till något som mer liknar wingdings. Förmodligen hade de en hemlig röstförvrängare.

Då kom jag på att fan, det går ju inte. Vi är på 80-talet, det är lördag och apotek stänger 13.00. Exakt.
– Bry dig inte om det, sa doktorn, det ordnar jag. Åk dit bara.

OK, jag svängde förbi och si, på trottoaren utanför det stängda apoteket stod tvenne receptariskor i full mundering och med en liten påse i handen.
– Doktorn ringde och sade att vi skulle expediera dig

Vilken service, osäkert om alla apotek har denna inställning, eller så har de inte sådana doktorer i sina verkansområden.

Jag betalade och åkte hem. Nu var jag lite klen igen, så jag sade till min fästmö att jag går och lägger mig en stund. Jag tog en dos, *quantum satis* (”den mängd som behövs” för er som inte brukar latin till vardags) och gick på bingen.

När jag vaknade 24 timmar senare, pigg som en jävla lärka, gick jag till kylskåpet och tittade närmare på flaskan. De första ingredienserna var efedrin och morfin ... en cocktail som skulle få självaste *Miraculix* att häpna. Men den botade. Dock inget att bruka inför bilkörning.

Jag var beordrad att inställa mig hos doktorn efter helgen för efterkontroll och det var ju bäst att efterkomma.

– Säg aaah – ja, du är frisk. Då frågade jag om medicinen. Jo, förklarade doktorn, det var en blandning som jag och en kompis på läkarlinjen mixade ihop. Vi tog de mest aktiva ingredienserna från diverse hostpreparat och det blev ganska bra, eller hur? Jovisst!

Sedan övergick vårt läkarbesök till att beskåda doktorns revolver (förvarades i skrivbordslådan), jag vill minnas att det var en Tokarev och historian om den berättades, inte utan viss stolthet från doktorn. Sedan bjöd han på ett glas *Malvitona* (ges företrädesvis till gamla damer som absolut inte smakar starkt, men behöver en aptitbooster och då är ordinerad medicin helt ok). Under tiden fick doktorn skicka hem två andra patienter då tiden drog ut något. Men de fick säkert ett nytt besök inbokat.

Se, det var en riktig regementsläkare det, han behandlade dessutom Vaxholm, Värmdö och kringliggande skärgård, i ur och skur. Var du sjuk på riktigt var han den du skulle gå till. Simulanter fick *butta-spruta,* eller inläggning på sjukan i tre dagar om det var fredag. ■

Horncalle

STORT intresse på västkusten när förbandet ÖVADE skarpt

Gässen dansar över vågorna innan de slår hårt mot klipporna utanför Styrsö. Samtidigt som solen lyser varmt är kraften en tydlig påminnelse om situationens allvar. Motståndaren har siktats ute på Rävholmens södraste spetts. Det är nu det gäller. Radion sprakar till. ELD!

Plötsligt täcks de kala och karga västkustklipporna av en tjock vit rök. Trots den hårda blåsten som drar in från Skagerack blir sikten bara sämre. Röken lägger sig nämligen allt tjockare när smällarna från bekämpningskompaniets understöd avlöser varandra. Synen är inte ny, men ändå är den på många sätt historisk. För första gången på 15 år skjuts nu åter skarpt med granatkastare på övningsfältet i Göteborgs skärgård.

– Detta är den största verkansförevisningen på västkusten sedan Älvsborgs amfibieregemente avvecklades för drygt 13 år sedan. Det är ett viktigt steg i att återta kompetensen att kunna genomföra större och komplexa skarpskjutningar i denna unika terrängtyp. En viktig kontrollstation för den fortsatta utvecklingen mot återetableringen av ett amfibieregemente, säger *Överste Hans Granlund*, projektledare för återetableringen av Älvsborgs amfibieregemente.

Idag är han en av drygt 400 anställda och värnpliktiga vid Amfibieregementet som utbildas och arbetar i Göteborg. Till uppgift har han att förbereda för den eventuella utveckling av ytterligare amfibieförband på västkusten som föreslagits ingå i kommande försvarsbeslut. En stor, men minst sagt lärorik och spännande utmaning.

– Det känns stort. Aldrig hade jag trott att jag en dag skulle få vara med om att återetablera samma regemente som jag en gång i tiden ryckte in vid. Oerhört stimulerande säger *Överste Granlund* och fortsätter.

– Mitt jobb går ut på att förbereda för en snabb uppstart av förbandet i det ögonblick som det finns ett politiskt beslut på att förbandet ska inrättas. Det är ett mått av risktagning då vi ännu inte vet när och om ett sådant beslut kommer fattas. Med det sagt är vi noggranna med att allt arbete som nu genomförs i annat fall kan tjäna som underlag för Amfibieregementets fortsatta verksamhet i Göteborg.

Från en vindpinad höjd står han för dagen tillsammans med kollegor, besökare och 160 nyfikna värnpliktsoldater som samlats för att bevittna den historiska anfallsrörelse som sker på skärgårdsskjutfältet utanför *Styrsö*. För honom och många andra av dem som närvarar väcker verksamheten minnen från förr. För andra ger det en tydlig bild av vad som eventuellt komma skall – mer strid i skärgårdsmiljö, på västkusten.

– Den största utmaningen är att hantera allas förväntningar på vad man nu tror skall hända. Dagens förevisning har för mig ytterligare stärkt mig i uppfattningen att det både behövs och är möjligt att producera slagkraftiga amfibieförband på västkusten, avslutar *Överste Granlund*. ■

KUSTJÄGARKOMPANIETS *distanspaddling* 2020

Under slutet av augusti månad genomförde Kustjägarkompaniet sin distanspaddling. En paddling som numer är ett sätt för kompaniet att föra en tradition vidare till nya generationer Kustjägare.

Kajaken har, sedan många år tillbaka, varit ett transportsätt för marina förband att nyttja där kravet på doldhet är högt. Att ljudlöst kunna innästla ett område i skydd av mörkret och dessutom kunna framrycka på vattenvägar där båtar inte kan passera är en stor fördel.

Fram till 2000-talet nyttjade Kustjägarkompaniet sig av *Klepperkajak*. *”Kleppern”* är uppbyggd av ett ihopfällbart *”träskelett”* på vilket man drar över ett skrov som har en ovansida av vattentät smärting och en underdel av gummerad väv. Fördelen med en hopfällbar kajak är att den är lätt att gömma undan när soldaten väl har kommit fram till sitt område. Den går även utmärkt att bära med sig, relativt enkelt, över öar för att kunna fortsätta paddla i ett senare skede. Dock är Kl*epperkajaken* skör och slitage gör att de lätt går sönder varför man valde att ta fram en ny kajak i plast under början av 2000-talet.

Trapper K2 Marine är en tvåmanskajak i plast med goda möjligheter till stuvning av materiel som behövs för att lösa uppgift efter det att soldaterna har paddlat. Den är även relativt tålig mot slag och stötar som kan uppstå när man landstiger på stenstränder.

Kustjägarkompaniets distanspaddling sträcker sig över 120 distansminuter och soldaterna har 48 timmar på sig. Starten går vid Amfibieregementet på Berga, via Södermöja, ut till Korsö och tillslut målgång åter vid Amfibieregementet. Ni som är bevandrade i Stockholms skärgård förstår att detta är en lång sträcka för någon som inte har tillgång till varken motor eller segel, utan endast sin paddel och sin kamrat.

Men med goda förberedelser och träning så gick det vägen även detta år och soldaterna har, förutom att fått lära känna sin fysiska och framförallt psykiska förmåga, även fått uppleva den fantastiska miljö som skärgården har att erbjuda. ■

Kompanifanjunkare Johansson

Red tilläg

I slutet av 50-talet när Kustjägarförbanden började utbildas och sättas upp i Kriorg fanns, med erfarenheter från 2. VK, ett behov att kunna förflytta delar av förbandet så dold som möjligt. Kanoten var då ett av sätten. Ett av kraven var då att kunna förflytta delar av förbandet med bl a Helikopter. Således behövdes en Kanot som enkelt skulle kunna bäras vid sådana transporter. Det gjordes en bred Marknadsundersökning och resultatet blev just ”Kleppern”. Ett annat krav var att kunna förvara Kanoten i Krigsförråd. Kravet var att Varje Kjkomp skulle kunna förflytta en Jägarpluton med Kanot och en räckvidd av 50 km. Varje Kjkomp förfogade totalt 30 Kanoter. Kanoterna var inte tänkta att kunna hålla för annat än uppdrag under Krigsförhållanden – således var den numera påtalade skörheten ointressant. Tidigt insåg man att det erfordrades ganska mycket paddelträning och tillvänjning under Grundutbildningen. Den s k Distanspaddlingen var en form av slutkontroll av det man hade övat innan i form av paddlingsträning, vältningsprov, kanotorienteringar dager och mörker samt användandet i tillämpningsövningar. Distanspaddlingen gick ursprungligen Arholma - Landsort och målet var 90 – 120 Distansminuter. 1961 genomfördes paddlingen Korsö – Hargshamn och med olika stridsmoment typ Stridskjutning, Spaning och genomsökning inlagt. Sedan följde olika sträckor där det vid ett tillfälle blev Mål i Uppsala. Det är i detta sammanhang den s k skörheten blev tydlig. Fredsutbildningen innebar att kanoter lånades ur Krigsförbandens Klossar och återställdes där årligen efter eventuella lagningar och behandling av den gummerade delen. Således en kostsam del i Förbandet.

Introduktionsresa
för nyanställda, officerare oc civilanställda
vid Amfibieregementet 20–21 augusti 2020

Det är den 20 augusti och klockan är 0815. Är vid Hotellhörnan i Vaxholm och väntar på min transport, Amfibie-regementets svävarfarkost. Snart är det dags att påbörja årets introduktionsresa. *Vapenbröderna Anders Joninger* och *Lars-Inge Pettersson* ansluter. På Rindö vid lunchtid kommer även *Hans-Jochen Seifert* att ansluta. Dessutom får vi understöd av en aktiv kollega från gamla KA2, *Roger Nilsson,* numera *Överste* och *stridskraftschef* vid Rikshemvärnsstaben, m.a.o. *ställföreträdande Rikshemvärnschef.* Alla hade vi en roll att spela under introduktionsresan. Målet var att skapa en bild av det arv som dagens unga anställda har att bära med sig i utövandet av sin profession.

Anders Joninger berättar om Kastellets historia.

Med anledning av den pågående pandemin begränsades visningen av Kastellet till att endast avhållas utomhus. *Anders* gav de historiska bakgrunder som kommit att prägla utvecklingen i Skärgården sedan riksdagens beslut i Västerås 1544 till dags dato. Vi gick runt hela utanverket fram till minneslunden.

Vid minneslunden tydliggjorde *regementschefen, Överste Patrik Gardesten,* betydelsen av ett starkt kamratskap, att vårda detta och hedra de kamrater som har fått betala det yttersta priset, med sina liv, för sina insatser för nationen hemma eller utanför nationens gränser. Efter detta anförande lade regementschefen ner en krans invid fästningsmuren och anbefallde en tyst minut. Ceremonin vid minneslunden avslutades med att *regementspastorn, Jael Ahlin*, gav de närvarande en kyrklig betraktelse om kärleken till livet och behovet av att stödja varandra när påfrestningarna är som störst.

Ena halvan av deltagarna på väg upp i Korsö torn för att där lyssna på regementschefens presentation.

Efter lunchen på restaurang *Batteriet*, inom det gamla regementsområdet, var det så dags för *Hans-Jochen Seifert* att ge en bild av det gamla kasernområdet, KA1 1902–2000, det gamla Amf1 2000–2005. Han beskrev målande var olika utbildningar hade genomförts och soldater med olika huvudtjänster varit förlagda. Därefter åkte vi till *Korsö*. Här tog vi ett stort historiskt kliv och var raskt inne i Kustartilleriets betydelse under det kalla kriget, där syftet var att förhindra en angripare att få kontroll av skärgårdsområden. Här introducerade jag begrepp som Stockholms Kustartilleriförsvar med dess tre Kustartilleribrigader och deras uppgifter. Jag pratade om begreppet *"ledning"*. *Lars-Inge* med ett förflutet som bl.a. mobiliseringsofficer för tidigare Kustartilleribrigad 3, KAB3, gav en ganska detaljerad bild kring begreppen krigsplacering, mobilisering och mobiliseringsplanläggning.

H-J Seifert beskriver kort det tidigare regementsområdet på Rindö.

Efter en kort paus för förläggningsbestyr delades de 40 deltagarna upp i två omgångar. R*egementschefen Överste Patrik Gardesten* skulle ta ena halvan upp i *Korsö torn* för att tala om skärgårdens utveckling, vad var det för några som befolkade öarna i olika generationer, hur det var att leva och överleva i skärgården, att befara havet och hur det utvecklades under århundrandena. Han tog även upp det att jobba i ytterskärgården, som en naturlig och viktig del i den militära professionen. Andra halvan skulle introduce-

»

Andra halvan samlas för att åhöra Lars-Inges artilleristiska presentation.

ras i begreppet ”*kust-artilleri”*. *Lars-Inge* som även har en gedigen bakgrund inom det artilleritekniska, tog sin halva till den kvarvarande pjäsen, en 15,2 cm pjäs m/98, och började prata om begrepp som inmätning av mål, skjutelement och skjutregler, för att få granater att träffa rätt i målet. Att vi hade batterier med olika kalibrar grupperade på olika öar och tänkandet bakom det, etc.

Fredagen den 21, purrning, frukost och återställning. Under transport till nästa moment gav tid för eftertanke och funderingar.

En av de utmärkta logistikföreträdarna ser till att hamburgarna på KO-vis blev så goda som dom blev.

Nästa anhalt var *Älvsnabbenmonumentet* varifrån man har en fantastisk utsikt över skärgårdsområdet från norra *Mysingen* söderut mot Nynäshamn. *Regementsförvaltaren Fredrich Sperling* presenterade monumentet. Historiskt utgjorde denna del av skärgården en naturlig vinterhamn för den svenska flottan intill det att *Karl XI* anlade Karlskrona som flottbas.

Kart- och terrängstudie vid Älvsnabbenmonumentet.

Efter den presentationen fortsatte *Roger Nilsson* och *jag* att prata om det fasta Kustartilleriets och amfibiesystemets sammansättning, utveckling, avveckling och roll i den sjöoperativa striden. *Roger* beskrev vikten av att förstå den militärgeografiska kunskapens betydelse, om våra skärgårdars karaktär vilka ställer olika krav i taktiskt uppträdande även-som fysiska förändringar i stadsplaner som påverkar försvaret av delar av vår kust som exempelvis Nynäshamns nya hamn.

Roger lägger ut texten, vid monumentet, kring det fasta Kustartilleriet och det framväxande Amfibiesystemet

Nästa anhalt *Mälsten*, utspisning av lunch sedan marsch upp till toppen på ön där *Roger* inledde med en terrängorientering. Nu började vi prata mer konkret om det *”kustartilleristiska stridsfältet”* och dess indelning. Vilka vapensystem som verkade i olika faser i striden. Inte minst pratade vi om behovet av att skydda *Musköbasen* och den stora satsning som skedde under 1980-talet beträffande u-båtsskydd och u-båtsjakt.

Staffan beskriver de fasta Kustartilleriförbandens indelning som en fortsättning på torsdagens presentationer.

Sista anhalt på introduktionsresan var *Öja*, återigen indelning i två grupper, där *Lars-Inge* presenterade 12 cm artillerisystem m/70 genom att gå ner i museipjäsen på norra delen av ön. *Jag*, som tidigare krigsplacerad *brigadsambanschef,* presenterade KAB 3 och de viktigaste förbanden som ingick i brigaden samt den tänkta strid som vi var förberedda för att utkämpa i den södra skärgården. *Roger* tog upp det, på 1980-talets andra hälft, gryende amfibiesystemet och dess tänkta roll att verka i ett fast försvarssystem och fortsatte med att presentera innebörden av de förändringar i den sjöoperativa striden som en konsekvens av Riksdagens beslut att 2000 lägga ner det fasta Kustartilleriet och endast förlita sig på Amfibiesystemet.

Lars-Inge presenterar det vassaste som då fanns; 12cm m/70.

Hela introduktionsresan avslutades vid ca 17.30 i Amfibieregementets traditionshus i byggnad *Vanheim*, på Berga. Jag fick nu möjlighet att presentera kamratföreningen Vapenbröderna, *Sveriges äldsta militära kamratförening.* Jag tror att vi nådde fram till de unga deltagarna om det arv de har att förvalta.

Härnedan följer några citat av de reaktioner som regementets *informationschef, Victor Person,* har fångat in i sin händelserapportering.

– Det jag uppskattade mest med resan var kombinationen av att få besöka de viktiga platser som bär på så mycket historia och samtidigt få den berättad för mig. Det har gett mig en djupare förståelse för verksamheten och vilken betydelse den har för Sverige, både historiskt och i nutid, säger Sara Ahl, civilanställd ekonom vid förbandet.

– Jag uppskattade att få en inblick i hur det svenska kustförsvaret såg ut mer detaljerat. De olika besöken runt om på ostkusten bidrog till att jag kunde känna historiens vingslag, inte minst under besöket på ERSTA-batteriet på Landsort. Jag fick också en ökad förståelse för övergången till nutidens mer rörliga förband samt vilka utmaningar och för och nackdelar som medföljer. Amfibiekåren verkar i en oerhört komplex miljö, vilket ställer höga krav på oss anställda. Att nyttja terrängen till sin fördel tror jag är en av de viktigaste framgångsfaktorerna i försvaret av Sveriges kuster, säger Martin Garström, Sekond vid 17:e Bevakningsbåtskompaniet i Göteborg som var en av deltagarna under resan.

– Första dagens platser syftade till ge deltagarna en bild av vår historia och unikum inom Försvarsmakten. Kamratskapet och viljan att alltid lösa en uppgift. Andra dagens platser påvisar att våra uppgifter och terrängen är ”tidlösa”. Det är tillgängliga förband med förmågor som främst ändras över tid. U3T (Uppgiften, Tiden, Terrängen, Trupperna) gäller, säger Överste Roger Nilsson, vapenbroder och ställföreträdande Rikshemvärnschef, som tillsammans med vapenbröderna Staffan Vestin, Hans-Jochen Seifert, Anders Joninger och Lars-Inge Pettersson var med och stöttade under resan. ■

Staffan Vestin

B PP Sverige, Port Payé

Tommy Aasa
Ekoxevägen 9, 18438 Åkersberga

